Komunike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Put ka odgovornosti: od implementacije mira do euroatlanskih integracija

Sažetak

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira (PIC) su se saglasili na svojoj sjednici u Sarajevu, održanoj 22. i 23. juna 2006. godine, da je u interesu svih da Bosna i Hercegovina preuzme punu odgovornost za vlastite poslove. U tom cilju, Ured visokog predstavnika se zatvara 30. juna 2007. godine. Pripreme za zatvaranje Ureda počinju odmah. Upravni odbor se saglasio da početkom 2007. godine potvrdi svoju odluku o zatvaranju OHR-a, pri čemu će uzeti u obzir ukupnu situaciju u BiH i regionu. Upravni odbor će zatim od Vijeća bezbjednosti UN-a tražiti odobrenje za zatvaranje OHR-a.

Upravni odbor je izrazio mišljenje da se priroda angažmana međunarodne zajednice u BiH morala promijeniti s prelaskom BiH iz faze implementacije mira u fazu euroatlanskih integracija.

S obzirom da se priroda angažmana međunarodne zajednice u BiH mijenja, predstojeći izbori imaju poseban značaj. Političari koji budu izabrani 1. oktobra biće odgovorni za osiguranje efikasnog rada organa vlasti u interesu svih građana Bosne i Hercegovine.

Upravni odbor je obaviješten o namjerama Evropske unije da pojača svoj angažman u kontekstu zatvaranja OHR-a. Odbor je izrazio mišljenje da će osnaženi Ured specijalnog predstavnika Evropske imati važan udio u sveobuhvatnom angažmanu Evropske unije nakon zatvaranja OHR-a. Upravni odbor očekuje

kontinuiranu razmjenu informacija u vezi sa odgovarajućim procesom planiranja.

Međunarodna zajednica će ostati potpuno angažirana, uz značajniji angažman Evropske unije i daljnje prisustvo EUFOR-a, Policijske misije EU, NATO-a i drugih međunarodnih organizacija.

Upravni odbor je naglasio da ni prije ni poslije 30. juna 2007. godine neće tolerirati bilo kakve pokušaje usmjerene na ugrožavanje Dejtonskog mirovnog sporazuma. Politički direktori su još jednom potvrdili da je Bosna i Hercegovina (BiH) priznata suverena država čiji je teritorijalni integritet garantiran Dejtonskim mirovnim sporazumom.

Upravni odbor je svesrdno podržao nastojanja Vlade BiH da okonča pregovore o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) do kraja 2006. godine. Upravni odbor je ponovno naglasio potrebu ispunjavanja uslova kako bi se pregovori o potpisivanju SSP -a sa Evropskom unijom okončali i kako bi se BiH ohrabrila da brže krene putem prema Evropi.

Inicijative za poboljšanje dobrobiti bh. građana, koje je moguće poduzeti prije izbora, obuhvataju donošenje Zakona o visokom obrazovanju, Zakona o obligacijama i Zakona o lijekovima, kao i promoviranje centralizacije funkcije supervizije banaka. Bh. organi moraju također hitno riješiti spor oko raspodjele prihoda.

Nadalje, bh. političari moraju postići sporazum o reformiranoj policiji u skladu s tri principa Evropske unije u okviru Direkcije za reformu policije. Upravni odbor je posebno konstatirao da je Direkcija za reformu policije legitimno, tehničko tijelo koje je osnovano da bi izradilo plan implementacije u skladu sa Političkim sporazumom kojeg su 5. oktobra prošle godine usvojili svi parlamenti u BiH, uključujući i Narodnu skupštinu Republike Srpske. Bh. političari moraju također završiti reformu javnog radio i

televizijskog sistema (PBS). To su obaveze koje se moraju ispoštovati, a ujedno i preduslovi za okončanje pregovora o potpisivanju SSP -a.

Upravni odbor je također još jednom naglasio potrebu za ostvarivanjem potpune saradnje sa Haškim tribunalom, što je također jedan od preduslova za okončanje pregovora o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s Evropskom unijom.

Upravni odbor je napomenuo da Predsjedništvo BiH još uvijek nije postiglo sporazum o nivou nacionalne zastupljenosti u sastavu oružanih snaga, kao ni o strukturi snaga i njihovom stacioniranju. Upravni odbor je izrazio nadu da će odluka, koja će biti u skladu sa zakonom i kriterijima spremnosti jedinstvene vojne sile po NATO-ovim standardima, biti donesena do 1. jula.

Bh. političari moraju ustavnu reformu tretirati kao prioritetno pitanje kako bi izgradili održivu demokraciju.

Komunike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Politički direktori Upravnog Odbora Vijeća za implementaciju mira su se 22. i 23 juna 2006. godine sastali u Sarajevu sa predstavnicima organa vlasti Bosne i Hercegovine.

Upravni odbor je podcrtao da ni prije ni poslije 30. juna 2007. godine neće tolerisati pokušaje da se ugrozi Dejtonski mirovni sporazum. Politički direktori su još jednom potvrdili da je Bosna i Hercegovina priznata suverena država čiji je teritorijalni integritet garantiran Dejtonskim mirovnim sporazumom.

Ova činjenica se neće mijenjati bez obzira na obim i prirodu angažmana međunarodne zajednice u BiH, a međunarodna zajednica

će nastaviti da štiti i unaprijeđuje napredak postignut tokom implementacije Dejtonskog sporazuma.

Politički direktori su se saglasili da je u interesu svih da Bosna i Hercegovina preuzme potpunu odgovornost za vlastite poslove. U tom cilju, OHR će odmah otpočeti pripreme za zatvaranje koje je planirano 30. juna 2007. godine. Upravni odbor se saglasio da će još jednom razmotriti i početkom 2007. godine potvrditi odluku o zatvaranju OHR-a uzimajući pri tom u obzir ukupnu situaciju u BiH i regionu.

Ova odluka odražava napredak koji je Bosna i Hercegovina ostvarila od potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma i predstavlja šansu za BiH.

Upravni odbor je izrazio mišljenje da se priroda angažmana međunarodne zajednice u BiH morala promijeniti s prelaskom BiH iz faze implementacije mira u fazu euroatlanskih integracija.

U međuvremenu, Upravni odbor je konstatirao da će se angažman međunarodne zajednice u BiH i dalje biti značajan:

- U principu, EU je odlučila da pojača svoje prisustvo u BiH u kontekstu zatvaranja OHR-a. Upravni odbor je pozdravio ovu odluku i izrazio stav da to znači da bi Ured specijalnog predstavnike EU mogao imati ulogu kooridnatora aktivnosti međunarodne zajednice i angažirati se, zajedno sa bh. organima vlasti, na brojnim pitanjima, uključujući i održavanje mira i stabilnosti, te pružanje pomoći u odvijanju procesa reformi, uključujući ustavnu reformu.
- EUFOR će ostati u BiH u 2007. godini i dalje dok to bude potrebno. Stalno prisustvo EUFOR-a je izraz opredijeljenosti da se spriječi povratak na sukobe i da se održi sigurno okruženje u BiH.
- Policijska misija EU će nastaviti pružati podršku aktivnostima na uspostavi održivih, profesionalnih i multietničkih policijskih snaga u BiH.

- NATO će nastaviti da pomaže BiH da ispuni uslove za članstvo u Program «Partnerstvo za mir» i, u konačnici, za članstvo u NATO savezu.
- UN, Svjetska banka, MMF, OSCE, Vijeće Evrope, kao i veliki broj bilateralnih donatora će i dalje biti aktivni u BiH.

Upravni odbor je konstatirao napredak koji je do danas postignut u pregovorima oko Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Nakon potpisivanja ovog Sporazuma, BiH će ući u novu fazu. Planirano je da se to desi do kraja 2006. godine, a to se može ispuniti samo ako bh. organi vlasti i dalje budu angažirani u procesu reformi.

S obzirom da se priroda angažmana međunarodne zajednice u BiH mijenja, predstojeći izbori imaju poseban značaj. Političari koji budu izabrani 1. oktobra biće odgovorni za osiguranje efikasnog rada organa vlasti u interesu svih građana Bosne i Hercegovine.

Upravni odbor je konstatirao da je visoki predstavnik u svom obraćanju Paralementu 24. maja definirao kriterije na osnovu kojih se može procijeniti uspjeh političkih stranaka i političara. Oblasti u kojima stranke mogu i trebaju postići napredak prije 1. oktobra obuhvataju:

- Zakon o visokom obrazovanju kojim će se uskladiti standardi na predavanjima i ispitima na svim univerzitetima u BiH, što je jedan od uslova bolonjskog procesa.
- Izraditi zakone o usmjerenom i predškolskom obrazovanju, te agenciji koja će utvrditi standarde za osnovno i srednje obrazovanje, i uputiti ih Parlamentu.
- Zakon o obligacijama kojim će se modernizirati privredno zakonodavstvo i na taj način ohrabriti ulaganja u BiH i pomoći otvaranje novih radnih mjesta.

- Zakon o lijekovima kojim će se stvoriti uslovi da lijekovi koji su dostupni u BiH budu propisno kontrolisani u pogledu kvaliteta i konkurentne cijene.
- Centralizacija sistema supervizije banaka koja će dodatno poboljšati efikasnost sistema.
- Ostvarivanje napretka u radu Direkcije za reformu policije koja priprema plan implementacije reforme policije u skladu sa tri principa Evropske komisije za reformu policije, tj. i) nema političkog uplitanja u operativni rad policije; ii) sve zakonodavne i budžetske nadležnosti za sva pitanja koja se tiču policije moraju se nalaziti na državnom nivou, iii) funkcionalne lokalne policijske oblasti moraju se utvrditi na osnovu tehničkih kriterija za rad policije, pri čemu se operativna komanda vrši na lokalnom nivou.
- Okončanje reforme PBS-a kako bi se građanima osigurao visok kvalitet programa koji će odražavati specifično nasljeđe ove zemlje.

Upravni odbor je izrazio svoje razočarenje zbog činjenice da Parlamentarna skupština nije usvojila mandmane na Ustav nakon dugotrajnih i konstruktivnih razgovora koji su vođeni tokom prošle godine. Jasno je da Bosna i Hercegovina mora reorganizirati svoje strukture kako bi dobila efikasnije organe vlasti i pripremila ih za ispunjavanje uslova koje postavlja integracija u evropske strukture. Također je jasno da bh. političari moraju ustavnu reformu tretirati kao prioritetno pitanje kako bi izgradili održivu demokraciju i efikasnim učinili institucije vlasti i parlamentarne institucije. U tim nastojanjima međunarodna zajednica će im i dalje pružati pomoć.

Upravni odbor je konstatirao da je Direkcija za reformu policije legitimno, tehničko tijelo, koje je osnovano u cilju izrade plana implementacije u skladu sa Političkim sporazumom,

kojeg su usvojili svi parlamenti u BiH, uključujući Narodnu skupštinu Republike Srpske, 5. oktobra prošle godine. To su obaveze koje se moraju ispoštovati.

Upravni odbor je izrazio svoju zabrinutost zbog usporavanja tempa ekonomskih reformi i neodrživog stepena potrošnje javnih sredstava. Entiteti i drugi niži nivoi vlasti se zadužuju na račun budućih prihoda i preuzimaju obaveze koje nisu u stanju ispoštovati.

Upravni odbor je apelirao na organe vlasti BiH da finaliziraju Zakon o državnom fiskalnom vijeću i što prije ga upute na Parlament. Upravni odbor je pozvao Vladu Republike Srpske da odmah povuče krivičnu prijavu protiv predsjedavajućeg i direktora Upravnog Odbora Uprave za indirektno oporezivanje.

Upravni odbor je istakao da bi organi vlasti BiH trebali hitno riješiti spor o raspodjeli prihoda. To je od ključne važnosti da bi se osiguralo puno funkcioniranje vlasti i institucija na nižem nivou, i da bi se iskazala sposobnost ministara financija u BiH da sarađuju i donose teške odluke.

Upravni odbor je konstatirao da napredak postignut u ujedinjenju Mostara dvije godine nakon uvođenja Statuta Grada nije zadovoljavajući. Nakon intervencije visokog predstavnika krajem maja, Gradsko vijeće je usvojilo budžet za 2006. godinu i poduzelo korake ka zaokruživanju gradske uprave i ujedinjenju nacionalno podijeljenih preduzeća koja pružaju javne usluge. Međutim, glavne stranke u Skupštini Grada Mostara još uvijek nisu pokazale dovoljnu političku volju da u potpunosti provedu ujedinjenje gradske uprave. Politički direktori su pozdravili ulogu koju je visoki predstavnik do sada imao i podržali poduzimanje odlučnih mjera, ukoliko su one potrebne, da se taj proces pokrene.

Upravni odbor je pozdravio direktne razgovore između Vijeća ministara i Distrikta Brčko koji su u toku, a čiji je drugi krug održan 20. i 21. juna, u organizaciji Vlade SAD uz pomoć

OHR-a i supervizora. Upravni odbor apelira na strane, osobito Vijeće ministara, da se intenzivno angažiraju na rješavanju otvorenih pitanja kako bi se ojačao odnos između Distrikta Brčko i države. Odluka Upravnog odbora o zatvaranju OHR-a čini još hitnijom potrebu za nalaženjem rješenja.

Upravni odbor je konstatirao stalni napredak u provedbi odbrambene i obavještajne reforme te se pohvalno izrazio o naporima organa vlasti BiH da situaciju u zemlji usklade sa euroatlanskim standardima.

Upravni odbor je konstatirao da se Predsjedništvo BiH još uvijek nije saglasilo u pogledu nivoa nacionalne zastupljenosti u sastavu oružanih snaga, kao ni u pogledu struktura snaga i njihovog stacioniranja. Upravni odbor je izrazio nadu da će odluka, koja će biti u skladu sa zakonom i kriterijima spremnosti jedinstvenih vojnih snaga po NATO-ovim standardima, biti donesena do 1. jula.

Upravni odbor je također apelirao na organe vlasti Federacije BiH da preuzmu odgovornost za pitanja imovine bivšeg Federalnog ministarstva odbrane u skladu sa zakonom. Propust da se to uradi u bliskoj budućnosti će imati negativan uticaj na provedbu reforme odrbane u ovoj oblasti.

Upravni odbor je pozvao organe vlasti BiH da se aktivno angažiraju u procesu reforme javne uprave. Ovo je ključni element u racionalizaciji administrativnih struktura kako bi državna služba bolje služila građanima. Ured koordinatora reforme javne uprave finalizira državnu strategiju i akcioni plan za državu, entitete i Distrikt Brčko, u kome će biti navedeni koraci koji su potrebni da bi se osigurao brz i opipljiv napredak na ovom polju. Upravni odbor je apelirao na organe države, entiteta i Brčkog da usvoje državnu strategiju i počnu sa provedbom akcionog plana što je prije moguće.

Upravni odbor je ponovo istakao potrebu za punom saradnjom sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju. To ostaje

bitan uslov za euroatlansku integraciju. Upravni odbor je izrazio žaljenje da u 2006. godini nije postignut dovoljan napredak, i apelorao je na organe BiH, osobito one u Republici Srpskoj, da ispune svoje obaveze i poduzmu mjere da bi se osiguralo da se preostali optuženici, a posebno Karadžić i Mladić, nađu u Hagu bez daljeg odlaganja.

Upravni odbor je apelirao na organe vlasti BiH da se disciplinirano i efikasno pozabave ključnim reformama u oblasti vladavine prava, uključujući stalnu podršku jakom i neovisnom pravosuđu i radu Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, te provedbu Državnog akcionog plana protiv organiziranog kriminala i korupcije.

Upravni odbor je također apelirao na bh. organe vlasti da provedu nedavno usvojeni zakon o državnom ombudsmenu.

Upravni odbor je dalje podsjetio na to da je od ključne važnosti da BiH i oba entiteta poštuju odluke Doma za ljudska prava, uključujući slučaj Palić i slučaj nestalih lica srpske nacionalnosti u Sarajevu, u skladu sa Daytonskim mirovnim sporazumom i drugim međunarodnim obavezama.

Upravni odbor je istakao potrebu da se na državnom nivou preuzme odgovornost za bolji zakonski okvir u oblasti obrazovanja u skladu sa međunarodnim obavezama iz Evropskog partnerstva i članstva u Vijeću Evrope. Osim toga, Vlada i Parlament moraju se hitno pozabaviti zakonima o srednjem stručnom obrazovanju i obuci, agenciji za osnovno i srednje obrazovanje te predškolskim obrazovanjem. Organi vlasti BiH moraju se ozbiljno postaviti prema pitanju segregacije i standarda u školama kako bi se izgradio održiv obrazovni sistem za mlade Bosne i Hercegovine.

Sljedeći sastanak Vijeća za implementaciju mira održaće se u Sarajevu 19. i 20. oktobra 2006. godine.